

Ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου

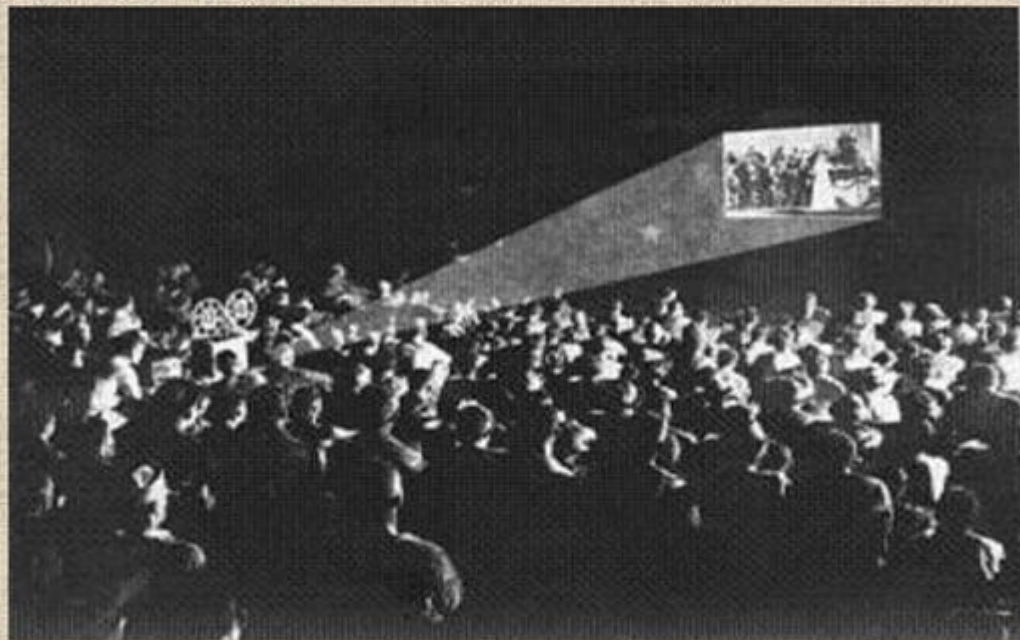

A vintage film projector is shown in a dark setting, illuminated by a spotlight. The projector is positioned on the left side of the frame, with two reels of film visible. The light from the projector creates a bright, circular glow on the wall behind it, which contains the text.

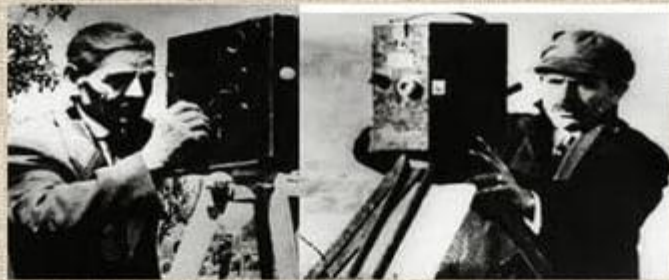
Ο Κινηματογράφος όντας η
έβδομη τέχνη αλλά και ως
μέσο έκφρασης και
πολιτισμού, βρίσκεται σε
συνεχή αλληλεπίδραση με την
εποχή του.

Οι καλλιτέχνες επηρεάζονται
από τα γεγονότα και τις
εξελίξεις της κοινωνίας μέρος
της οποίας αποτελούν, αλλά
και επηρεάζουν με τη σειρά
τους, τους θεατές και
κοινωνούς των έργων τους.

Οι αθηναίοι πρωτοβλέπουν κινηματογράφο το 1897.
Η προβολή της κινούμενης εικόνας προκαλεί ζωηρές
αντιδράσεις και το καινούργιο θέαμα γίνεται μόνιμο
θέμα συζήτησης.

Ο ελληνικός και ο Βαλκανικός κινηματογράφος ξεκινάει το **1906 με τους αδερφούς Μανάκη** που αρχίζουν να κινηματογραφούν στην ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας, όταν ακόμα βρίσκεται στην επικράτεια της καταρρέουσας Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Οι Μανάκη δημιουργούν ένα μοναδικής αξίας αρχείο με πάνω από 60 ταινίες. Ένας Γάλλος κινηματογραφιστής ο Λεόνς, γυρνά τα πρώτα επίκαιρα από την Μεσο ολυμπιάδα της Αθήνας, την ίδια χρονιά.

Το 1907 ανοίγει ο πρώτος κινηματογράφος στην Αθήνα. Οι αίθουσες προβολών αρχίζουν να πολλαπλασιάζονται. Έκτακτες προβολές οργανώνονται στα θέατρα.

Η πρώτη περίοδος (1906-1939)

Βωβός κινηματογράφος

Η πρώτη περίοδος του ελληνικού κινηματογράφου, που καθορίζεται χρονολογικά από το 1906 ως το 1940, χαρακτηρίζεται από τη φιλότιμη αλλά σε χαμηλό επίπεδο δραστηριότητα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, την ανυπαρξία ειδικευμένων τεχνικών και καλλιτεχνών, την αδιαφορία του κράτους και την προχειρότητα των μηχανικών μέσων.

Διακρίνεται σε 3 περιόδους:

- Την **προπολεμική**. Που περιλαμβάνει τις πρώτες απόπειρες για τη δημιουργία ντόπιας κινηματογραφικής παραγωγής.
- Την **μετακατοχική**, που ξεκινάει ουσιαστικά στο τέλος της κατοχής με την ταινία "Χειροκροτήματα" του Γιώργου Τζαβέλλα.
- Και την **μεταπολιτευτική**, που ξεκινάει με την "απελευθέρωση" των καλλιτεχνικών δυνάμεων μετά την δικτατορία, με αφετηρία τον "Θίασο" του Θόδωρου Αγγελόπουλου.

Την χρονική περίοδο μεταξύ 1910-1911 γυρίζονται ορισμένες βουβές κωμωδίες μικρού μήκους από τον σκηνοθέτη – ηθοποιό Σπύρο Δημητρακόπουλο, ο οποίος ερμηνεύει και τους περισσότερους ρόλους των ταινιών, με το ψευδώνυμο “Σπυρίδιον”.

Λίγα λόγια..

Το 1912 ιδρύθηκε η πρώτη κινηματογραφική εταιρία, η **Αθηνά Φιλμ**, του Σπυρίδωνα Δημητρακόπουλου, και γύρισε τις πρώτες κωμωδίες.

Ύστερα από αυτό γυρίστηκε μία άλλη ταινία με τίτλο *Η τύχη της Μαρούλας*, που αποτελούσε την πρώτη ελληνική ταινία με αξιώσεις στοιχειώδους καλλιτεχνικού και τεχνικού επιπέδου.

Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος

Ακολούθησαν τα χρόνια του **Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου** (1914-1918), που σταμάτησαν την εξέλιξη του ελληνικού κινηματογράφου μέχρι το 1920. Κατά την χρονική περίοδο αυτή ο Αχιλλέας Μανδράς και οι αδελφοί Γαζιάδη επεχείρησαν να γυρίσουν μερικά ντοκιμαντέρ.

Στην ίδια περίοδο έγιναν και τα πολεμικά ντοκιμαντέρ του Γιώργου Προκοπίου. Στα μικρά αυτά φιλμ, που αποτελούν και τα μόνα κινηματογραφικά ντοκουμέντα που έχουμε από το Μικρασιατικό Πόλεμο, ο Προκοπίου αναδείχτηκε ως **γνήσιος καλλιτέχνης**.

Το 1914 ιδρύεται η
κινηματογραφική
εταιρία "Αστυ Φιλμ"
και αρχίζει η
παραγωγή ταινιών
μεγάλης διάρκειας. Η
Γκόλφω, ένα γνωστό
θεατρικό δραματικό
ειδύλλιο, δίνει το
σενάριο και είναι η
πρώτη Ελληνική
ταινία μεγάλου
μήκους.

Η πρώτη μεγάλη εμπορική επιτυχία έρχεται το 1920 με το φιλμ "Ο Βιλλάρ στα γυναικεία λουτρά του Φαλήρου", στο οποίο είναι σκηνοθέτης, σεναριογράφος και πρωταγωνιστής ο κωμικός ηθοποιός Βιλλάρ - ψευδώνυμο του κρητικής καταγωγής Νικολάου Σφακιανάκη.

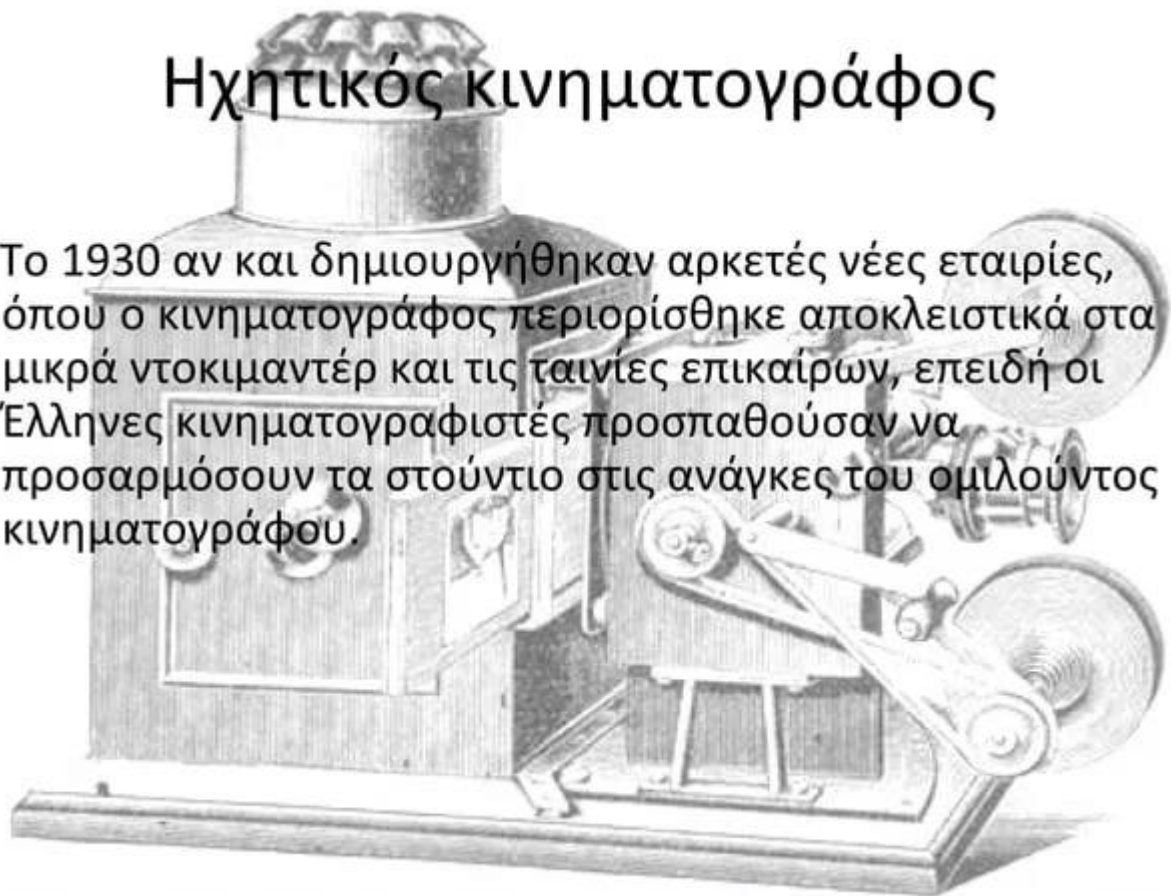
Δεύτερη περίοδος

Το 1928 - 1931 μεγαλουργεί η κινηματογραφική επιχείρηση "**Νταγκ- Φιλμ**" που λειτουργούσε ήδη από το 1918 και ασχολήθηκε με ιστορικές ταινίες και την κινηματογράφιση λογοτεχνικών έργων.

Ηχητικός κινηματογράφος

Το 1930 αν και δημιουργήθηκαν αρκετές νέες εταιρίες, όπου ο κινηματογράφος περιορίστηκε αποκλειστικά στα μικρά ντοκιμαντέρ και τις ταινίες επικαίρων, επειδή οι Έλληνες κινηματογραφιστές προσπαθούσαν να προσαρμόσουν τα στούντιο στις ανάγκες του ομιλούντος κινηματογράφου.

Ξεχωρίζουν οι ταινίες
"Δάφνις και Χλόη" (1931 σε
σκηνοθεσία Ο. Λάσκου),
"Έρως και κύματα" (1928 σε
σκηνοθεσία Δ. Γαζιάδη).
Στην ταινία "Δάφνις και
Χλόη" εμφανίζεται το πρώτο
γυμνό του Ευρωπαϊκού
Κινηματογράφου. Από αυτή
την εποχή αρχίζει μια
σοβαρότερη προσπάθεια
οργάνωσης της
κινηματογραφικής
παραγωγής που όμως θα
διακοπεί βίαια από τον
πόλεμο.

"Δάφνις και Χλόη"

Η μεταπολεμική περίοδος

Τα χρόνια του πολέμου και της κατοχής (1940-1944) δεν αφήνουν περιθώρια εξέλιξης στον ελληνικό κινηματογράφο, έδωσαν όμως το υλικό και τα θέματά τους στους σεναριογράφους και τους σκηνοθέτες μεταπολεμικής περιόδου.

Αξιοσημείωτη είναι η ίδρυση της **Φίνος Φιλμ** που κατόρθωσε να παρουσιάσει αξιόλογη δουλειά.

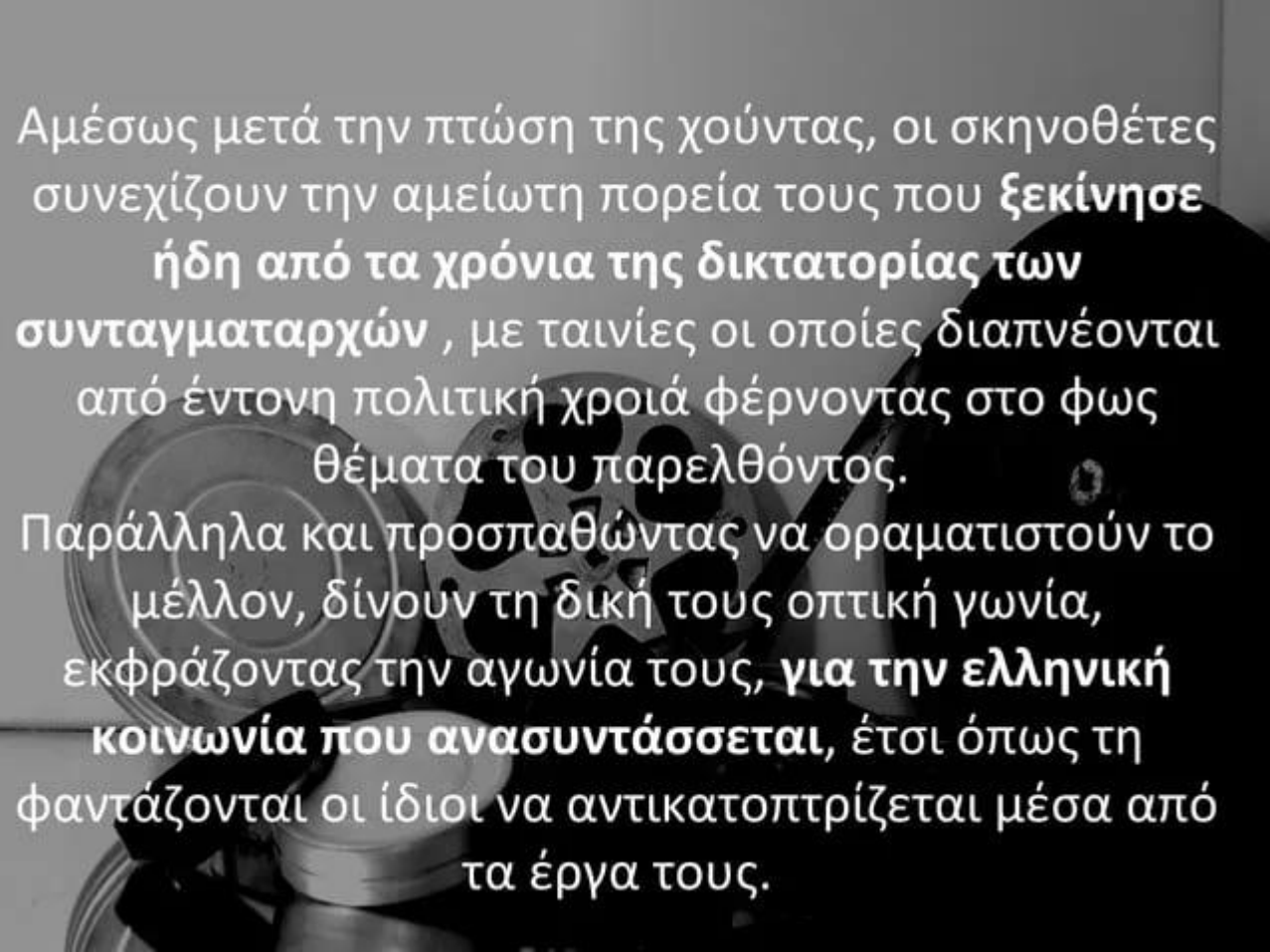
Μετά την απελευθέρωση, η κινηματογραφική παραγωγή ανεβαίνει ενώ ιδρύονται και άλλες αξιόλογες κινηματογραφικές εταιρίες όμως παρόλο που οι προσπάθειες των εταιριών υπήρξαν φιλότιμες, χωρίς εν τούτοις να κατορθώσουν να ξεπεράσουν τα όρια της εμπορικής σκοπιμότητας. Απέκτησε **πνευματικό νόημα** στην δεκαετία του 1950 και μετά.

Ο Ελληνικός Κινηματογράφος στα
χρόνια της Μεταπολίτευσης

**“ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ”
1967 - 1974**

ΕΠΤΑ «ΠΕΤΡΙΝΑ» ΧΡΟΝΙΑ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΜΕΡΑ ΤΟΥ Π. ΒΟΥΛΓΑΡΗ

Αμέσως μετά την πτώση της χούντας, οι σκηνοθέτες συνεχίζουν την αμείωτη πορεία τους που **ξεκίνησε ήδη από τα χρόνια της δικτατορίας των συνταγματαρχών**, με ταινίες οι οποίες διαπνέονται από έντονη πολιτική χροιά φέρνοντας στο φως θέματα του παρελθόντος.

Παράλληλα και προσπαθώντας να οραματιστούν το μέλλον, δίνουν τη δική τους οπτική γωνία, εκφράζοντας την αγωνία τους, **για την ελληνική κοινωνία που ανασυντάσσεται**, έτσι όπως τη φαντάζονται οι ίδιοι να αντικατοπτρίζεται μέσα από τα έργα τους.

Η πολιτική ελευθερία, ωθεί τους σκηνοθέτες στο να σχολιάσουν απαγορευμένα μέχρι τότε θέματα και στη δημιουργία ταινιών που αναφέρονται στα χρόνια πριν, μετά αλλά και κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου.

Ο μικρασιατικός πόλεμος, η δικτατορία του Μεταξά, η Εθνική Αντίσταση, ο Εμφύλιος και η δικτατορία των συνταγματαρχών αποτελούν θέματα που επανέρχονται στις ελληνικές ταινίες, χωρίς πλέον τον φόβο του κρατικού ελέγχου και της λογοκρισίας.

μικρασιατικός πόλεμος

δικτατορία του Μεταξά

Εθνική Αντίσταση

Εμφύλιος

η δικτατορία των συνταγματαρχών

«Κιέριον» του Δήμου Θεού, που αναφέρεται στη γνωστή «υπόθεση Πολκ», τη σχετική με τη δολοφονία του Αμερικανού δημοσιογράφου

Ο Τζωρτζ Πολκ, ο οποίος είχε έρθει στην Ελλάδα για να πάρει συνέντευξη από τον Μάρκο Βαφειάδη και κατά μυστηριώδη τρόπο βρέθηκε δολοφονημένος.

«Μέγαρα» των Γιώργου Τσεμπερόπουλου και Σάκη Μανιάτη

Ένα ντοκιμαντέρ για τον αγώνα που έδωσαν οι
αγρότες στα Μέγαρα ενάντια στις
απαλλοτριώσεις των κτημάτων τους.

«Τραγούδια της Φωτιάς» του Νίκου Κούνδουρου, ένα ντοκιμαντέρ που αποτυπώνει την αντίδραση του ελληνικού λαού στη χούντα των συνταγματαρχών και τους πανηγυρισμούς μετά την πτώση του καθεστώτος.

Παρουσιάζονται οι δύο συναυλίες που έγιναν το 1974 για την υποστήριξη του αγώνα των Κυπρίων, οι πορείες του 1974 για την επέτειο του Πολυτεχνείου.

Η αναπαράσταση των βασανιστηρίων στα οποία υποβλήθηκε ο αγωνιστής του ΠΑΜ Χρήστος Ρεκλείτης και η κηδεία του Κύπριου Δώρου Λοΐζου

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

MICHAEL CACOYANNIS

ΑΤΤΙΛΑΣ 74

«Ατίλας '74» του Μιχάλη Κακογιάννη
Ντοκιμαντέρ που καταγράφει την
κατάσταση στην Κύπρο μετά το
στρατιωτικό πραξικόπημα της χούντας
του Ιωαννίδη και τη συνακόλουθη
τουρκική εισβολή, με συνεντεύξεις
πολιτικών, όπως ο Μακάριος και ο
Σαμψών.

Χρονολογική αναδρομή

- Σήμερα, η παραγωγή ταινιών έχει μειωθεί σημαντικά, εφόσον, από την παραγωγή 80 ταινιών τον χρόνο, έχουμε παραγωγή μόνο 10-40 ταινιών.

1906-1940

(35 περίπου
ταινίες)

1942-1950

1960-1973

(80 περίπου
ταινίες τον χρόνο)

1974-

σήμερα

(10-40 ταινίες
τον χρόνο)

